

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inzerate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Glasiló koroških Slovencev

Leto XXVI.

V Ljubljani, 24. avgusta 1907.

Štev. 36.

Današnja številka obsega 6 strani.

Kmetom v prid.

Prva postava v korist kmetov.

Znano je, da je slovenski drž. poslanec Grafenauer kot dež. poslanec leta 1902 v Koroškem deželnem zboru stavil predlog: da se naj c. kr. evidenčnim zemljemercem določi več časa muditi se v eni občini, da izvršijo svoj uradni posel in da se jim dovoli izvršiti tudi majhna privatna zemljemerna dela, brez da bi potrebovali za ta posel posebnega dovoljenja od strani finančne direkcije. Utemeljeval je svoj predlog med drugim tudi s tem, da so privatni zemljemerci za izvršitev takih poslov predragi, ker jih na deželi jako malo stanuje, ter da stanejo dostikrat več, kot znaša kupna cena. Vsled tega izostane večkrat kupna pogodba in zemljiško prepisovanje.

Take razmere pa morejo postati za obe stranki, posebno za kupca, jako nevarne, za zemljiško knjigovodstvo pa zelo sitne. Gospodarski odsek deželnega zbora Koroškega, v katerem sedijo brez izjeme pristni nemškonarodovci, pa je ta za kmetstvo ljudstvo važen predlog v svoji „nemškonarodni ljubezni do kmetkega stanu“ tako rešil, da ni ostalo na njem niti črke za ljudstvo potrebnega in koristnega.

Grafenauer to pot ni imel drugega uspeha, kot da je sprejel nekaj brezimnih dopisnic in listov, v katerih so ga imenovali da hoče privatnim inženjerjem kruh snesti, da je nazadnjak, farški hlapec, neumnež i. t. d. Ljudstvu pravični evidenčni zemljemerci pa so Grafenauerjev predlog le pozdravljali in se ga odkrito veselili.

Vlada je začela misliti! — Ko je drugo leto, namreč leta 1903 stavil poslanec gosp. Winkler tudi v tej zadevi obširen predlog in javno priznal korist in potrebo Grafenauerjevega predloga, so nemškonarodovci osupnili in — predlog sprejeli.

Grafenauer pa jim je pri tej priložnosti bral sicer stvarno a pošteno — levite.

V zadnjem, letošnjem zasedanju državnega zbora pa se je sprejela v gosposki zbornici postava, da se morejo kupčijske pogodbe in izjave v zadevah, katerih vrednost ne znaša več kot 200 kron spisati v obliki zapisnika kar pri dotičnem sodniškem uradniku brez plačnó in da se v ta zapisnik sprejme tudi prošnja, za književno prepisovanje kupčijskega predmeta. Tudi glede razdelitve parcel v slučaju kupčije oz. prodaje kakor tudi pri menjavi s parcelami so dovoljene izdatne olajšave tudi v zemljemernem oziru. Brezdvomno bo ta postava od presvitlega cesarja potrjena in prinesla kmetom vsaj nekoliko olajšav v zemljeknjižnih zadevah. Ali ni ta postava podobna Grafenauerjevemu predlogu v deželnem zboru Koroškem kakor oko očesu? Kar je Grafenauer spoznal in predlagal l. 1902 in kar je „nemškonarodna stranka leta 1903 le prisiljeno sprejela,“ to je izvršila gosposka zbornica dne 23. jul. 1907. Upati toraj smemo, da bo sprejet tudi Grafenauerjev predlog, katerega je stavil v drž. zboru dne 11. julija 1907 glede prepovedi nakupovanja kmetških posestev od strani veleposestnikov, glede potrebnih drv, stelje in paše ter odstopa servituta na tuji zemlji.

Kakor vse kaže, bo državni zbor vendar začel zopet v resnici delati in da se bodo sklenile tudi postave v prid trpina-kmeta. Dobro znamenje je tudi to, da se je ustanovila „kmetška zveza“ katera šteje 263 članov in bo tako imela v agrarnih (kmetških) zadevah odločilno besedo. V tej zvezi je tudi naš Grafenauer.

Edina zavira rednega delovanja v državnem zboru morejo postati le socijalni demokrati in „radikalci“, vsake sorte. „Radikalci“ pa so takega kalibra, kot sta učitelj Strein in „oberforštner“ Rajner v Borovljah.

Šolske stvari.

Šola in vera. V Monakovem prišel je pred sodnika mož svobodomislec, ki si je bil prizadeval, na železnici seznaniti se z otroci in nedoraslimi mladimi ljudmi, ter jih potem ustmeno in z brošurami pridobiti za svobodno mišljenje, to je prepričati jih, da ni Boga, ni razodetja, ni duše in pekla, ni večnosti. To prežalostno dejstvo daje nemško-nacionalnim časnikom povod, praviti svetu, da bi se v šolah vera ne smela poučevati. List naših nemško-narodnih uradnikov, „Grazer Tagblatt“ piše: „Prosto mišljenje prihaja iz razuma; pomisliti se mora, da je protiversko mišljenje, mišljenje duševne elite vseh narodov (to je mišljenje najrazumnejših ljudi), zato se to mišljenje ne sme zatirati, kakor občenevaren fanatizem. Le-ti ljudje niso sovražniki vere, marveč so nezadovoljni — s trmo duhovščine, ki verske nauke ne puste preminjati primerno napredku modernih duhov. Zato je boj proti obligatoričnemu verskemu pouku sam ob sebi umeven.“

Vzgoja mora iz prvega početka poživljati tiste moči, ki so ljudem v boju za obstanek koristne, mladina se mora pripraviti za praktično življenje, da bo kos svojim državljanškim in svetnim dolžnostim. Jasno je pa, da se temu stremljenju zapira pot po skrivnostnih verskih naukah, ki se ne dajo strinjati z znanstvenim spoznanjem. Država nadzoruje pouk in ne pripusti otroke seznanjevati s kvarnimi sklepi znanstva, in kjer se to zgodi, nastane v mladi glavi popolna zmešnjava. Otrok mora priti do mnenja, da se mu je duhovnik, ali učitelj lagal. To hinavstvo postane še hujše, ker ljudje, s katerimi otrok zunaj šole občuje, večinoma niso več verski prepričani. Zato ima verski pouk odločne nasprotnike v ljudeh, ki hočejo za bodočnost človeškega rodu najboljšo.

To je mišljenje večine naših uradnikov in učiteljev. Krščansko ljudstvo mora iz takih nauk povzeti, kolika nevarnost preti od te strani otrokom, mladini, bodočnosti.

Laž ima kratke noge; ko bi verski nauki bili laž — ali ni čudno, da jih je človeški rod tisočletja verjel, in ne samo krščanstvo, temveč, tudi pogani! Vsaj ni naroda na svetu, ki bi ne imel nobene vere, kakor ni naroda, v katerem bi bili vsi ljudje slepi.

Tem izjavam brezvernega časnika imamo kratko le dostaviti:

1. Ni res, da bi človek po svojem razumu moral priti do sklepa: Boga ni! Da nasprotno: naš razum nas sili, verovati v Boga, in verovali so vsi najslavnejši možje vseh narodov, seveda se je povsod nahajalo tudi ljudi, ki verovati nočejo!

2. Predrzo je trditi, da so najslavnejši ljudje vsi brezverci: neki pisatelj pravi, da je svet podoben velikemu ribnjaku, v katerem so ribe in — žabe. Ribe molčijo, žabe regljajo, o ribah ne slišimo nič, da pa o žabah. Taki so tudi učenjaki: Žabe regljajo, ljudje s slamo v glavi, a širokim gobcem se nosijo, kot da bili oni edini razumni. Resnica pa je le, da so pravi učenjaki bili ponižni častilci Boga — drugi pa prazni lonci in prazne glave bili so brez vere.

3. Verske nauke bi radi preminjali, potem pa bi hotele tudi te žabe biti verne: a če premenimo nauke:

- da je en sam Bog — da Boga ni,
- da je Bog pravičen sodnik — če Boga ni, tudi sodnika ni,
- da so tri božje osebe — torej tudi treh ni,
- da je druga oseba človek postala — da je Kristus le vzorni človek,

PODLISTEK.

Mnogo in malo.

Sin je jemal slovo od očeta; dejal mu je: oče daj mi, največ ko mogoče denarja seboj, da mi ne bo treba trpeti sile. A mačeha je bila huda in skopa; le-ta je očeta prosila: Ne dajaj zapravljivcu preveč, izpridil se ti bo in zagazili bomo v revščino vsi vkup.

Oče je ljubil sina, ljubil pa je tudi ženo. Zato je fanta poklical in mu dejal: „Dragi mi sin! Odhajaš zdaj v tujino, in ne vem, ali te še kdaj vidim! Zato ti izkažem vso ljubezen in ti dam na pot mnogo in malo: ti si hotel mnogo, žena pa le malo, ustreči hočem obema.“

Verjemi malo — poslušaj mnogo,
govori malo — oglej si mnogo,
piši malo — beri mnogo,
zaupaj malo — poskusi mnogo,
prepiraj se malo — prenašaj mnogo,
upaj malo — pribori si mnogo,
hudega vračaj malo — pozabi mnogo,
smejaj se malo — molči mnogo,
žaluj malo — tolaži mnogo,
ukazuj malo — sam stori mnogo,
greši nič ali malo — moli mnogo zase in za druge.“

Ta zaklad je vzel fant s seboj v svet. Sicer mu solnce ni vedno sijalo, a pridobil si je med ljudmi častno mesto in zadovoljnost, ki bi mu je kup zlata ne bil mogel dati.

Lastavica.

Ko se je prvič sejal lan, slutila je lastavica takoj neko nevarnost: Hitela je od ptičke do ptičke pozivljati jih, da setev zabranijo, ker bi utegnili biti pticam v pogubo. A ptice so jo zasmehovale in jo imenovali nespametno vedeževalko.

Nasejani lan je začel rasti; zopet se je zbala lastavica bodočnosti in je šla ptičicam povedati, da bi bilo treba zdaj izruti mlado setev. In zopet so bile njene besede brez uspeha.

Lan je rastel in zorel: lastavica se je jela tresti strahu in zbranim ptičicam je zdaj nasvetovala, naj pohodijo ves lan. A ko je tovarišice ptičice niso hotele ubogati, zapustila jih je in pribežala ljudem pod streho. Z ljudmi je napravila pogodbo: obljubili so ji prosto stanovanje, ona pa, da jim bode pela najlepše pesmi.

Lan so ljudje spravili domov, posušili so ga, strli, spredli in spletli so si mreže. Z mrežami pa so šli loviti uboge ptičice.

Bog seje svoj lan na svetu in plete svoje mreže za tiste, ki se ga izogibajo. Na sodnji dan jih bo vjel vse. Če hočemo nevarnosti uteči in rešiti si življenje, bežimo iz sredine nevernikov, pribežimo k Gospodu nebes in zemlje v pravem času, pojmo mu v molitvi lepe pesmi, da nas milo sprejme v svoj večni dom.

Naročajte edini koroški slovenski list „Mir“!

e) da je človeška duša neumrljiva — da se človek po smrti poživilja v drugih ljudeh — ja mili bože, kaj pa potem od vere še ostane?

4. Verski nauk v šoli zadržuje po mislih reglajočih študiranih žab uspešno vzgojo. Vzga- jati se pa mora za praktično življenje: kmet za novi poklic — ali mar ga vera ovira, ki pravi: ne kradi, ne prešestvuj, spoštuj očeta in mater? Kateremu poklicu pa je vera napoti? Goljufom, tatovom, prešestnikom in drugim ljudem te vrste. Nam se pa zdi, da je dobro, če vera zastavlja pot tem zlahtnim ljudem, obžalujemo le, da ga jim ne ovira bolj uspešno!

5. Nasi brezverni nemškonarodni uradniki in učitelji obžalujejo, da mladino ne smejo učiti s v o j e n o v e v e r e! Hvala Bogu! Otrok je last krščanskih starišev in gorje nam, ko bi bili krš- čanski stariši primorani, pošiljati svoje otroke socialno-demokratskim vzgojevalcem! Naj ti učitelji, naj ti uradniki delajo poskuse s svojimi lastnimi otroci, njim naj izdirajo v nežni mla- dosti oči, ki bi hotele gledati v večnost, ne pa otrokom drugih ljudi.

6. Otrok vsled tega vidi pred seboj lažnika. In ne samo otrok, vse ljudstvo. Otrok in ljud- stvo niti za trenotek ne dvomita, kje je resnica, ali v stari veri, ki jo je ljudstvo podedovalo od prednikov, ali pa pri mladi, pijani, razuzdani gospodi, ki hoče ljudi učiti nove vere, ko pa še same stare vere niti katekizma ne zna.

Ti uradniki, ti učitelji postali so za vse ljudstvo velika nevarnost. Vzrok to pa brezverna vseučilišča, kjer se z velikanskim denarjem pla- čujejo nekateri brezverski učeniki, ki so pogubni za mladino, katera pride v njihova predavanja.

Narodne zadeve.

Šoštanj. (N a r o d n a s l a v n o s t.) Dne 15. t. m. je bila v Šoštanju velika pevska slav- nost; zbrala so se razna pevska društva iz Celja, Velenja, Slov. Gradca, Spodnjega Dravberga, Pre- valj in Celovca. Načelnik šoštanjskega pevskega društva, g. Tschsch, je Korošce posebnost iskreno pozdravil, na kar mu je odgovoril predsednik celovškega pevskega društva, g. Berdnik. S tro- bojnicami je bil okinčan ves trg. Gostom se je pridružila tudi domača požarna bramba pod vod- stvom g. Werlnigga. Pred občinsko hišo sprejel je goste g. župan Woschnagg s prisrčnimi besedami in je v svojih besedah naglašal narodni pomen te slavnosti, ki naj na novo navduši nar- odne moči. Največji utis so napravile koroške pesmi, ki so jih peli gg. Berdnik, Mikl, Lombar in Som. Konečno je pevcem podarila gdč. Orell lavoriko s trobojnico.

Vse je krasno in lepo — a vsa ta slavnost je vsenemška; pel se je „deutscher Sang“, „Wacht am Rhein“, trobojnice so bile črno-žolte-rudeče in vsi tisti gospodje echi — aggiki — so pristni Nemci, kakor jih kar mrgoli lepi Spodnji Štajar. Slovenska domovina se krči, pogubni plamen je sosed natrosil v strehe slovenskih domov, vodi- telji pa imajo čas, kovati nove načrte in iz mesa narodnega rezati nove stranke.

Maribor. (E d e n i z m e d m n o g i h.) V Mariboru je umrl dne 15. t. m. dr. E. Glantschnigg, koroški Slovenec, o katerem pravijo nemško-narodni listi, da je bil eden najodličnejših nemških prvoboriteljev na Spod. Štajerskem. Najprej je deloval v Celju, kjer je pred 25 leti ustanovil list: „Kmetijski prijatelj“, časnik, ki je kakor zdaj „Štajer“, imel namen, ljudem vsejati v srca mržnjo do vere in duhovščine. Pozneje je delo- val v Mariboru; bolehnost ga je v teku let pris- silila, odnehati od svojih načrtov.

Celovec. (J u g o s l o v a n s k i m i n i s t e r.) Z v s o o d l o č n o s t j o m o r a j o S l o v e n c i t i r j a t i, da se jim da glas v svetu vladarjem, da dobe svojega ministra. O ti stvari začenjajo pisati tudi že nemškonacionalni listi. Le-ti pišejo v prvi vrsti o dvornem svetniku dr. Ploju. Hvalijo njegovo politično dalekovidnost, pravijo, da je prekanjen politik, zatrjujejo, da je previden in podjeten mož. Obnem pa javljajo svoje misli, da je morebiti dvorni svetnik vendarle na krivi poti, ker bi bilo imenovanje ministra za Hrvate, Srbe in Slovence državno priznanje panslavizma!

Čudimo se, da Nemci okrog graškega „Tag- blatta“ ne smatrajo tudi volilno pravico in ves parlament kot priznanje panslavizma, neke po- šasti, ki jih nemška bojazen vedno gleda v svojih nervoznih sanjah.

Nemci se torej upirajo ti upravičeni tirjati Slovencev. Tem nujneje je, da se Slovenci za- vzamejo te misli, in da ustvare predpogoj, to je, da se združita jugoslovanska kluba v enega. Kar zadene Plojevo osebo, je za zdaj vsako razmo-

trivanje neumestno. Resnica je le, da, kdor hoče biti dober z vsakomur, konečno nima nobenega prijatelja.

Belapeč. (N e m š k i š u l v e r e i n.) Dne 4. avgusta je imela belopeška podružnica nem- škega šulvereina svoj letni zbor v gostilni „Pri pošti“. Društvo je imelo 82 udov in je glavnemu vodstvu odposlalo 283 K letnih doneskov. Šul- verein je l. 1894 dal za šolo precej denarja, a pod kakšnimi pogoji? K sreči kmetje o tem dru- štvu nočejo nič vedeti, da pa ga podpirajo uradniki.

Ljubljana. (D r u ž b a s v. C i r i l a i n M e t o d a.) Gospoda okrog „Slov. Naroda“ je užaljena, da „bruhate srd in gnjev na tiste, ki imajo resno voljo in tudi sposobnost, da z naj- izdatnejšimi sredstvi in najmarljivejšim delom po- magajo koroškemu Slovincem“. Nadalje pravi tista gospoda, da je glavni namen družbe sv. Cirila in Metoda, da vzgoji odločno narodno mislečo mla- dino na obmejnih krajih. S tem, da je jela družba staviti verski moment na prvo mesto, je izgubila upravičenost svojega obstanka — tako tedaj! S tem pa, da gospodje v Ljubljani eliminirajo ver- ski moment in govore le še o narodnem mišljenju, postavili so družbo na odločno slovensko l i b e r a l n o s t a l i š č e. Mar boče koroško konserva- tivno ljudstvo družbi na ljubo šlo liberalizmu na krilo, in koroška duhovščina bo k temu mol- čala? Gospoda, vi ste več kot naivni!

Koroške novice.

Iz Trbiža. (O b ž a l u j e m o.) Dne 3. av- gusta t. l. se je vršila tukaj v šoli obravnava za- radi izgredov, ki so se vršili dne 23. maja po noči prirejani od pristašev župana Dreihorsta proti političnim nasprotnikom. Zanimiv je nastop c. kr. komisarja pri ti obravnavi. Gospod c. kr. komisar ni zabranil da so obtoženi razgrajči — med obr- ravnavo kadili cigarete in popili 6 vrčev piva. Tudi ni zabranil, da so razgrajči pri zaslišanju prič bili navzoči, in da so potem priče žalili na njih časti.

Pritožitelji so tudi po dveh zaupnikih od komisarja zahtevali, da župan Dreihorst pri pre- iskavi naj ne bo pričujoč, a vendar je komisar dovolil Dreihorstu umešavanje v obravnavo in tudi vplivanje na priče. Nastop komisarja je bil toraj tak, da so se ženske branile izpovedati pred njim in so prosile, da se jih pred okrajnim gla- varstvom v Beljaku zasliši. Tudi je imel ta ko- misar napisan zapisnik, da tožitelji in priče menda izjavijo, da posamezniki ne vedo kdo je mir ka- lil, in da ne smatrajo nastop nasprotnikov kazniv. Komisarju se je posrečilo dobiti od nekterih mož podpise na zgoraj omenjeni zapisnik; — proti temu je pa večina povabljenih prič in pritožen- cev podpis zabranila. — Ko so pa priče in pri- toženci proti takemu preiskovanju nastopili, je župan Dreihorst poklical orožnike! Zakaj ima župan na Trbižu svoje policaje? — Pri ti priliki se nam vidi tudi umestno, nastop c. kr. orož- ništva v Trbižu pri zgoraj omenjenem nemiru po- jasniti. — C. kr. orožništvo je poklicano, da za- brani izvršitev prepovedanih dejanj. Tako prepo- vedano dejanje je bila zgoraj omenjena demon- stracija in žalitev pristašev grofa Khevenhüllerja. Akoravno se je orožnika Hrena prosilo naj na- stopi proti izzivalcem in napravi red, se je ta zgubil v orožniško kasarno. Sedaj pa, ko se je šlo za pravice razžaljenih strank, nastopi c. kr. orožnik pri obravnavi in je pripravljen na zapo- ved Dreihorsta nastopiti proti strankam, katere pred c. kr. oblastjo pravico iščejo. — Ko bi bilo orožništvo po svoji dolžnosti nastopilo proti de- monstrantom in jih razgnalo, bi bilo veliko ne- mira med ljudstvom izostalo. — Zanimivo je tudi, da je c. kr. okrajni glavar Hans Suster iz Belaka bil kakih 3 dni pred obravnavo v Trbižu pri Dreihorstu. — Dreihorst kot c. in kr. konjiški stotnik izven službe pa mora kot častnik stra- šansko malo takta imeti, da se usiljuje k obrav- navam, katere ga sploh nič ne brigajo. — C. kr. okrajnega glavarja pri ti priliki tudi vprašamo, je on li volje preskrbeti, da se pri našem občinskem zastopu napravi red. Naj odstopi ali Dreihorst kot župan ali pa Proš kot podžupan, kajti stričnik in stric skupaj po postavi ne slišita v občins- ko predstojništvo. Nadalje ga tudi vprašamo: ali je volje uvesti preiskavo proti c. kr. komisarju, kateri je dne 3. t. m. s svojim nastopom dal povod do nezaupanja proti vladi in nje organom, in ni zabranil, da so nasprotniki k obravnavi po- vabljene pritožence in priče v uradnem lokalu zasramovali in žalili?

Spodnja Koroška. (D e ž e l n i š o l s k i s v e t i n p o s l a n e c W a l c h e r.) Okrajni

šolski svet velikovski je z odlokom od dne 2. av- gusta t. l. št. 2200 poslal vsem krajnim šolskim svetom sledeči ukaz ces. kralj. deželnega šolskega sveta dto. 27. julija t. l. št. 3016:

Z ozirom na interpelacijo državnega po- slanca Walcherja kakor da bi bile šolske občine preveč obložene s stroški za šolska zidanja, se ukazuje krajnemu šolskemu svetu, naj poizve in poroča:

a) so se li v tamošnji šolski občini tekem zadnjih 10 let zidale nove šole, prezidale, povek- šale stare?

b) iz katerih vzrokov se je to zgodilo? (usta- novitev nove šole, nerabljivost novih prostorov, pomnožitev otrok, ustanovitev novih razredov.)

c) So se izvršila ta zidanja po spoznanju postavne oblasti ali po prosti volji občine?

d) Koliko je stalo zidanje oziroma popravl- janje?

Poročilo se naj pošlje takoj, najkasneje do 20. avgusta.

Tudi negativna poročila je treba vpslati.

Velikovec,

Torej g. Walcher, pazite, sedaj je po vas! Vi ste interpelirali, kakor poroča „Kärntner Tag- blatt“ št. 168, glede predragocenih in nepotrebnih n o v i h š o l s k i h p o s l o p i j v L a b u d u i n n a M o s t i č u, ces. kralj. deželni šolski svet pa nabira gradivo kar iz cele dežele proti Vam. Prav dobro, da se cela zadeva enkrat spravi na dan.

Dobrlaves. (O b s o j e n i.) Mirovim bral- cem je znano, kako so hoteli Saifricovi hlapi pod vodstvom znanih dveh Krasnikov razbiti vo- lilna shoda v Železni Kapli in Žitarivasi. Držav- no pravdnštvo je moralo, čeravno nerado, vložiti tožbo zoper to lepo družbo. A glejte! Čudež se je zgodil. Obtoženi postali so čez noč krot- ke ovčice. Pri zaslišanju so se delali tako ne- dolžne, kakor zamore biti le novorojeno dete. Na roko jim je šel zastopnik državnega pravdnika, dobro znani prijatelj Slovencev, učitelj Dreo. Nihče izmed njih ni hotel motiti zborovanja, pri- šli so le poslušat, se le podučevati, le ti hudobni Slovenci v svoji nevošljivosti niso hoteli njim privoščiti tako potrebnega podučevanja. In naši slavni sodniji so se revčki zasmilili; to spričuje kazni, katero je izrekla naša slavna sodnija. Za- stopniku državnega pravdnika, učitelju Dreatu, se je še ta kazni tako grozna zdela, da jo je hotel še pred razglasitvijo popihati iz sodne dvorane, a se je moral na poziv sodnika vrniti nazaj. Šest izmed obtožencev je bilo obsojenih, nekateri po 20 kron, drugi pa po 10 kron. med njimi oba Krasnika. Sodnijska obravnava je dokazala, ka- ko klaverni junaki so naši Štajercijanci. Zunaj po vaseh kričijo in tulijo, ker dobro vedo, da si pošten Slovenec ne mara omadeževati svoje roke s takimi poštenjakoviči. Če se jih pa le malo prime za dolga ušesa, jim pa hitro zleze srce v hlače. Gospod poslanec Grafenauer pa ima zdaj zadosti gradiva, da pojasni na Dunaju, kako se deli Slovincem na Koroškem pravica.

Dobrlavas. (O b s o j e n i.) Kakor je vsa- kemu znano, so Seifricovi pristaši pred zadnjimi volitvami napadli shoda polit. društva v Železni Kapli in Žitarivasi. — Radi tega nasilnega vloma v volilna zborovanja, je naperilo državno pravd- ništvo tožbo proti 42 Seifricovim pristašem. Pred- zadnji teden, v sredo, dné 7. avgusta se je vršila obravnava v Dobrlivasi. In čujte in strmite! Ve- likanska obravnava in zaslihanje prič sem in tja, nazadnje pa je bilo obsojenih le 6 obtožencev in sicer: dr. Krasnik iz Kaplje, Krasnik Pepček iz Rožne doline, neki vpokojeni orožnik Kitzer (zadnja dva radi razžalitve g. državnega poslanca Grafenauerja) neki Klovora, Lueger iz Miklavče- vega in neki Vogri. Dokazalo se je, da sta bila oba Krasnika, dohtar in nedohtar Pepče, ker sta motila shod, od predsednika shoda dr. Brejca trikrat pozvana, naj zapustiata zborovalni prostor. Kmetje so napravili špalir, ali onadva nista ho- tela skozi, in ko so ju hoteli peljati skozi, sta se branila in pri tem so ju nekteri gori imenovani podpirali. Še le došla žandarmerija je napravila red. Kazen, h kateri so bili obsojeni, je bila po 10 K, le eden sam (menda dohtar Krasnik) na 20 K.

Priprostemu človeku se taka obsodba čudna zdi. Nova postava za varstvo svobode zborova- nja pravi: Kdor se neupravičen vsili na kako pravilno sklicano zborovanje . . . kdor se s silo ustavlja zborovanja se tičočih naredb voditeljev in rediteljev, ali ovira te naredbe, — se kaznuje z zaporom o d e n e g a t e d n a d o t r e h m e s e c e v. Če se jih je pa več skupaj dogovorilo, da hočejo s k u p n o z a p r e č i t i z b o r o v a n j e, se naj povzročitelji in soudeleženci kaznujejo z za- porom d o š e s t i h m e s e c e v. — Dokazalo se je jasno, da sta se oba Krasnika ustavila s silo naredbi reditelja shoda, predsednika dr. Brejca,

ko nista trikrat pozvana hotela zapustiti zborovalnega prostora. Dokazalo se je, da je poleg tega dohtar Krasnik v Kaplji razžalil g. poslanca Grafenauerja s klicem: Grafenauer je od farjev podkupljen in s farškimi denarjem plačan agitator (priča g. Vuk) ter da je Jožef Krasnik ravnotako razžalil gosp. Grafenauerja, in sicer večkrat. Isto je klical tudi vpok. orožnik Kitzer (priča g. Novak). Obteževalno za oba Krasnika je dejstvo, da sta že tudi bila večkrat predkaznovana. In nazadnje 10 oziroma 20 K. Radi nasilnega vloma v zborovalni prostor je tožilo državno pravdnništvo, radi častikraje g. Grafenauerja pa gosp. Grafenauer po svojem zastopniku dr. Müllerju. Slednji je vložil proti prenizki kazni priziv. Nekatere zanimivosti obravnave bomo prihodnjič priobčili.

Brnca. (Socijalno-demokratski shod.) V četrtek, dne 15. t. m. se je pri nas vršil shod državnoborskih volilcev, na katerem je državni poslanec Riese poročal o delovanju državnega zbora v zadnjem zasedanju. Shod je bil precej dobro obiskan; znamenje, da se ljudstvo vedno bolj začinja zanimati za javna vprašanja. Žal, da ni mogel govornik poročati nič pozitivnega; saj je znano, da zlasti nekatere nemške stranke s svojo malenkostno, iz narodne zagrizenosti izvirajočo in ljudstvu sovražno politiko že a priori onemogočujejo vsako resno delo. Tako je moral predlog glede poletnih vojaških počitnic, ki ga je stavil maloruski poslanec Markov, ki so ga pa med drugimi podpirali tudi slovenski poslanci, pasti samo zaradi tega, ker se je Markov predzrl — čujte in strmite! — utemeljevati ga v — maloruskem jeziku. Eklatanten slučaj narodne fanatičnosti tistih nemških strank, ki pravijo, da so napredne, ki so pa pripravljene, da podpirajo največjo reakcijo, samo da zadostijo svojim nacionalno-šovinističnim nagonom. Sploh je Riese ob kisljih obrazih naših posilincev v drastičnih potezah osvetlil ves humbug tistih nemških nacionalcev, katerim v svojo lastno škodo delajo štafazo naši nemčurji. Kdaj bo kaj te ljudi pamet srečala! — Po Riesejevem govoru se je oglasil k besedi g. Dermuc, p. d. Čičle na Brnci. Stavil je poslancu par umestnih predlogov, tako glede regulacije Bistrice in drugih javnih zadev. Seveda je g. Dermuc, ki se sam šteje za nemškega nacionalca (slovenske krvi!!!), s tem nehote in nevede blamiral nemško-nacionalnega poslanca. G. Dermuc se je med drugim ogreval tudi za nemški državni jezik, češ, da je zahteva po njem utemeljena s praktičnega stališča. No, g. drž. poslanec Riese je ob splošnem pritrjevanju navzočih rodoljubov v primernem govoru to napačno mnenje temeljito ovrgel. Zahteva po enotnem državnem jeziku nisamo iz narodnostnega principa krivična in nesmiselna, temveč je tudi praktičnega stališča neizvedljiva. Pristen Nемец je torej enkrat temeljito poučil naše nemčurje, kako neumna je njih domišljija!

Za ljudske knjižnice na Koroškem so nadalje darovali: Gosp. Josip Kozina v Bremenu 1. letnik „Slovana“; g. Jos. Fugger, župnik v Št. Janžu pri Rožu 23 knjig; tov. iur. Rud. Jančič v Borovljah 6 knjig; gosp. Gracher, učiteljskičnik v Borovljah 14 knjig; gosp. Jože Dolinšek, organist v Guštanju K 2.—. Priserčna hvala! Prispevke naj se blagovoli pošiljati na naslov podpisanega.

Za slov. akad. fer. društvo „Gorotan“
Rafko Petrič, tč. preds.
na Lešah, p. Prevalje.

Vzorna pravila za izobraževalna društva je založilo ljudsko-izobraževalno društvo „Akademija“ v Ljubljani. Ob ustanavljanju novih izobraževalnih društev mnogokrat dela sestava pravil in njih petkratni prepis take težkoče, da se zavleče ustanovitev kar za več mesecev, ko že gine veselje do društva. Da pomore vsem onim, ki hočejo ustanoviti novih društev (čitalic, delavskih kmetijskih izobraževalnih in bralnih društev) je založila „Akademija“ vzorna pravila, v katera treba vpisati le še ime in sedež društva, jih kolekovati in vposlati z naznanjajočo prošnjo na vlado. Petero izvodov teh pravil je dobiti franco pri „Ljudsko-izobraževalnem društvu Akademiji“ v Ljubljani, če se ji v naprej pošlje 50 v. ali v denarju ali v znakah.

Globasnica. (Vojakov hoočej.) Ker se čuje, da v Globasnico vojakov ne bo, huduje

se nekdo, gotovo en kramar in en gostilničar, ter javlja v liberalnih časnikih, da je v Globasnici prostora za tri regimente in za 50 častnikov, da so stanovanja pripravljena in da vse že čaka vojakov. Nam Globasničanom se pa zdi, da je tako pisarenje v škodo občini. Imamo vojake radi, a korist od vkvartiranja bi imel le gostilničar in kramar, vsa druga občina pa bo hvaležna, če vojakov ne bo.

Prevalje. (Cesarska slavnost.) Letos se je menda prvič vršilo cerkveno opravilo povodom cesarskega rojstnega dne popolnoma v slovenskem jeziku, kar se namreč tiče petja na koru. Druga leta se je pela cesarska pesem nemško, letos pa je bilo premalo šolarjev-pevcev, ker se je šola na Prevaljah zaključila že 15. t. m., zaradi tega so cerkveni pevci peli. Šola na Lešah in pri Fari se zaključila 1. septembrom.

Šmihel. (Hvala.) Družba sv. Mohorja je podarila slov. kat. izobraževalnemu društvu za Šmihel in okolico večje število knjig, za kateri dar se ji odbor društva prisrčno zahvaljuje.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani sporoča, da se je nabralo v družbine nabiralnike v času od 1. januarja do konca julija 1907: januarja 15 K; februarja 5 K; marca 80 K; aprila 10 K; majnika 3877 K; junija 15 K; julija 9141 K; skupaj 255 K 18 h.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je volil blagi rodoljub, rajni radeški župnik Ivan Zagorjan 100 K. — Župljanom Senožeč, Šentpetra v Ljubljani in Radeč, kjer je služboval, ostane Zagorjan nepozaben radi svoje plemenitosti in značajnosti, Slovencem pa tudi posnemovalen vzgled rodoljubja!

Podgora. (Novi hotel.) Novo poslopje, hotel, ki ga stavi g. poštar Janej, bo kmalu dovršeno. Slovesna otvoritev je 8. septembra.

Borovlje. (Puškarska zadruha.) Društvo: Peter Wernig zelo vrolo napreduje. Naročil iz vsega slovanskega sveta je toliko, da je veselje. Tako je prav.

Prevalje. (Pokupovanje kmetij.) Grof Henkel, ki je posestnik leških premogokopov, je spet kupil eno najlepših kmetij pod Uršulinsko goro, Pečnikovo.

Poreče. (Prodani grad.) Št. Pavelski samostan prodal je svojo graščino Leonstein v Porečah tamošnji občini za ceno 406.000 K. K prodanemu posestvu pripada grad v Porečah, ves gozd, kjer so promenade in stara razvalina. Gg. benediktinci zgradili so v Št. Pavlu gimnazijsko poslopje, gradijo letos velik konvikt, in da vse to zamorejo, so prisiljeni, oddajati kos za kosom svojih posestev.

Borovlje. (Domaća umetnost.) Po svojih delih in iznajdbah znani umetni mizar g. Hochkofler dovršuje zopet novo delo in sicer krasno opravo za obednico nekega francoskega milijonarja v Porečah. Cela oprava je okrašena z lepimi in skremzljanimi obrazy, kakor jih najdemo v ornamentiki 15., 16. in 17. stoletja, in so brez razlike vsi z mojstersko dovršenostjo izrezljani, obenem pa tako spretno zamotani in zavozljani med seboj, da na prvi moment le zapazimo krasne izrezbe in šele po natančnejšem opazovanju zagledamo vse tiste čudne glave in „frise“, ki radovedno iz vsakega kota motrijo čudečega se gledalca. Delo je mojstersko, zlasti ogledalo je nekaj izvanredno krasnega, in bi prej sodilo v kaki muzej, nego v skrito obednico tujega bogataša. Kdor se zanima za delo domačina umetnika, naj se ustavi za par trenutkov pri njem, žal mu ne bo, da je prestopil prag Hochkoflerjeve hiše.

Zabnice. (Moški shod na Višarjah.) Na Veliko Gospojnico pripeljal je posebni vlak iz Kranjske približno 1000 mož in mladeničev na Višarje pod vodstvom g. župnika I. Kalana. Veličasten je bil prihod v romarsko cerkev, lep zvečer obhod z lučicami. Žal, da je v petek prišla huda ploha, tako, da se ni moglo na prostem zborovati, kakor je bilo popred določeno. Med ploho udarilo je v cerkev; dva gospoda duhovnika in trije romarji so bili zadržani, a k sreči brez hudih posledic.

Želeti bi bilo, da se izlete tako mnogoštevilne družbe nekoliko drugače naznanja. Na gori ni prenočišča, ali vsaj ne primernega za toliko stvelo gostov; zato bi bilo umestno, da en oddelek ostane v dolini čez noč in zjutraj gre na hrib. Če se vso noč ne more spati, ljudje tudi zjutraj nimajo nobenega pravega veselja.

Višarje. (Raznoterosti.) Kakor druga leta, obiskujejo tudi letos verniki vseh slovenskih pokrajin lepe Višarje. Število romarjev je letos nekoliko za drugimi leti zaostalo, bodisi vsled volitev, bodisi vsled slabega vremena, bodisi vsled nove železnice, ki morebiti

Goričane odteguje od poti čez Predelj. Vsekako pa prihaja mnogo ljudi. Novo zgrajeno župnišče se ponosno vzdiguje izmed drugih stavb; kmalu bo dogotovljeno, in želeti bi bilo, da bi se tudi za romarje pripravilo več primerne prostora. Polagoma se bode mislilo tudi na cerkev, ki je zadnje leto bila okrašena po g. Progarju v Celovcu, ki je sklesal za Višarje dva lepa ssrnska oltarja in krasno prižnico. Upam, da se najdejo v teku časa še sredstva, vso cerkev tako popraviti, da bo tudi zunanost primerna sloveči božji poti.

Zadnje dni se z Višarji lepo vidi nova zvezda repatica „Daniel“. Astronom Daniel v Princetu jo je prvi zagledal dne 9. junija in je mislil, da je šop zvezd II. vrste. Kadar pa lune ni na nebu, se tudi s prostim očesom lepo vidi na severovzhodu.

Velikovec. (Onarodni šoli.) Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda je dovolilo, da smejo velike počitnice na naši „Narodni šoli“ zanaprej biti od 1. kimovca do 31. oktobra vsakega leta. S tem ustreže se nujni želji naših kmetov, ki potrebujejo v jeseni otroke za pašo. Novo šolsko leto se začne dne 3. novembra t. l. Ob enem se priporoča slovenskim staršem naš šolski internat. V prvi vrsti se sprejmejo deklice, ki želijo obiskovati našo štirirazredno „Narodno šolo“, potem večje deklice, ki želijo se izučiti v kuhanju, ravnanju s perilom, ženskih ročnih delih in vrtnarstvu. Plačila je 20 kron mesečno. Še vedno pošilja mnogo slovenskih staršev svoje hčerke v poduk v kuhanju v nemške hotele, kjer morajo pa silno veliko plačevati, ob enem pa pridejo deklice dostikrat v veliko nevarnost, da se npravno pokvari. Kdor tedaj želi svoje hčerke dobro oskrbeti, naj jih izroči varstvu čč. šolskih sester v našem šolskem internatu.

Šmihel pri Pliberku. (Nova maša.) Šmihelska župnija je ena izmed onih, ki se lahko ponaša, da je že veliko duhovnikov izšlo iz nje. In zopet se je radovala v nedeljo, dne 4 avg., ko je pel vlč. g. Gregor Rožman iz Dolinčič novo mašo. Že na predvečer so grmeli topiči s katarskega hriba in oznanjali veselo slavnost; Šmihelčani so v čast novomašniku napravili bakljado in pevci so mu za podoknico zapeli par mičnih pesmi; na čestitko g. Sadjaka v imenu vseh faranov se je g. primicijant ginjen zahvalil. Drugi dan je prihitelo nebroj ljudstva od blizu in daleč v lepo okinčani Šmihel, ki je pokazal posebno ta dan svoje slovensko lice z zastavami. Po sv. maši so se zbrali številni gostje v obsežnih gornjih prostorih znane Šercejeve gostilne in bili v splošno zadovoljnost bogato pogoščeni. V ponedeljek je bil izlet na novomašnikov dom. G. novomašniku iz srca čestitamo!

Iz Možice. (Blagoslovljenje novih orgelj.) Dne 21. julija t. l. smo imeli v Možici redko cerkveno slavnost, blagoslovile so se namreč lepe nove orglje, katere je postavil znani orglarski mojster Ivan Kuhar. Blagoslovil jih je prečastiti gosp. dr. Sommer, domkapitular etc. iz Celovca, ki je tudi imel slovesno sv. mašo. Pridigo je imel preč. gosp. konzistorjalni svetovalec in dekan administrator Anton Kesnar iz Prevalj. Udeležba vernikov od blizu in daleč je bila nepričakovano velika in vršilo se je vse v najlepšem redu. Iskrena hvala vsem, ki so pripomogli k tej svečanosti in onim, ki so darovali za nove orglje. Orglje stanejo 4180 K; in je hvalevredno delo g. Kuharja. Naj bi se nove orglje glasile vedno k časti božji in povzdigovale pobožnost domačih farmanov.

Šmihel pri Pliberku. (Nezgoda.) Šmihelski trgovec g. Mory vozil se je preteklo nedeljo zvečer iz Šmihela v Pliberk. Ob železniški progi se mu je splasil konj in v divjem tiru dirjal po cesti naprej. Voz se je zvrnil, g. Mory, soproga in hčer so padli ven. Gosp. Mory si je nogu dvakrat zlomil, gospa je padla vznak in se je ob glavo tako otokla, da dolgo ni prišla k zavesti, dekletu se pa ni nič hudega zgodilo. Zdravniška pomoč se je hitro dobila in upati je, da nezgoda ne bo imela prehudih posledic.

Borovlje. (Strela udarila.) Strela je udarila v cerkev in zraven stoječo mežnarijo. Razun par razpok in lukenj, ki jih je strela zapustila v zakristiji, na prižnici in mežnariji, ni nobene škode.

Sinčavas. (Požar.) V torek, dne 20. avg. ponoči je zgorel veliki hlev vrlega narodnjaka g. Luka Oraš pd. Primožiča v Voglah. Začelo je goreti okoli 11. ure. Ker je bila voda blizu in nekoliko deževno vreme, se je posrečilo požarnim brambam obvarovati blizu stoječa druga poslopja. Tudi živino so rešili. Ker je začelo hkratu na dveh krajih goreti, se sklepa, da je zažgala hudobna roka. Istemu gospodarju je že spomladi zgorel skedenj, in tudi tedaj je najbrž bila poži-

galčeva roka. Posestnik, dasi zavarovan trpi veliko škodo.

Velikovec. (Mrliča so našli.) Dne 15. avg. našli so v Dravi moškega mrliča, ki je nosil platnene hlače in črn telovnik; na levi nogi je imel čevlji, desna je bila bosa. Prenesli so ga v mestno mrtvašnico.

Velikovec. (Utonil.) Na Veliko Gospojnico utonil je v Dravi infanterist Stan. Kotar 17. pešpolka. Šel se je v Dravo kopat, zašel je v globoko in deroča voda ga je odnesla, da ga niso več našli.

Bajtiše. (Utonil.) Ko se gre od Borovlj v Bajtiše, se pride mimo malega Bajtiškega jezera. V tem je pri kopanju utonil 10. t. m. Jožef Šiz. V nedeljo so ga potegnili iz vode in pokopali. Ponesrečeni je doma v Mokličah, služil je pri konjenici in tam bil dobil dopust za enajst mesecev, ker se je bil pri konjih ponesrečil.

St. Rupert pri Velikovcu. (Strela udara rila.) Letošnje viharno leto zahtevalo je zadnje dni tudi pri nas neko žrtev. V nedeljo dne 11. t. m. nastala je proti večeru tukaj silna nevihta. Strela je vdarila pri Boštjanu v Mrzlivodi in sicer v dimnik, v kuhinji nahajajočo se najemnikovo ženo Elizabeto Fišer je vrglo najpoprej v steno potem pa sredi kuhinje, kjer je nekaj trenutkov nezavestna obležala, obleka njena pa je začela goreti. Domačini so sicer gorečo obleko precej pogasili in žena se je tudi zopet zavedla, ali uboga žena je dobila na trebuhu in na nogah silno hude opekline, da more zdaj nepopisne muke prestajati.

Društveno gibanje.

Podljubelj. (Delavsko društvo.) Zdaj že opozarjamo slovenske rodoljube na veselico, ki jo priredi kršč. soc. del. društvo Podljubelj dne 15. septembra. Med drugimi bo se igrala tudi igra „Čevljar“.

V Srejah pri Lipi priredi slov. akad. fer. društvo „Gorotan“ dne 25. t. m. v Hribnikovi gostilni izobraževalen shod. Na sporedu: Predavanje, prosta zabava s petjem in tamburanje. Začetek ob 5. uri popoldne. Shod se vrši ob vsakem vremenu. Vabi se na številno udeležbo.

Prevalje. (Veselic delavskega društva.) V nedeljo, dne 11. t. m. je priredilo slov. delavsko društvo veselico pri Šteklju na Fari. Po pozdravnem govoru, ki ga je govoril v lepih besedah g. kaplan Sekol, so uprizorili domači fantje igro „Nemški ne znajo“, ki je jako lepo uspela. Vsa čast se mora priznati priprostim igralcem, kajti pokazali so, da se znajo tudi na javnem odru pred občinstvom gibati jako izborno. Tudi druga šaloigra „Trije tički“ se je uprizorila v zadovoljstvo vseh, povzročila obilo smeha in ko je že proti koncu igre pričelo deževati, poslušalci tega še skoro zapazili niso, tako jim je ugajala igra. Posebne pohvale zaslužijo gg. Abraham, Dolinšek in Gradišnik, ki so največ pripomogli na uspehu igre. Med odmori in po igri so nam nudili pevci lepega užitka z milimi pesnimi.

Politični pregled.

Nasprotniki vere.

Mesca julija t. l. objavil se je novi silabus, to je sestav raznih nauk, ki jih uče naši pol. učenjaki v časnikih, na univerzah, včasih tudi na srednjih šolah, uče jih na shodih socijaldemokratov, liberalcev, dostikrat tudi na shodih nepremišljenih sicer dobrih krščanskih ljudi.

Brezverci mislijo, da se mora katoliška vera vsemu ukloniti, kar so si ti polučenjaki izmislili. Vera in razum si nikdar ne smeta nasprotovati; razum nam mora biti ključ in kažipot do resnice, in če bi se dalo dokazati, da kateri verski nauk ni resničen, potem bi po pravici dali strani vso vero, in ne bi bili zaradi tega odgovorni.

Resni nauki novodobnih pol-učenjakov pa niso resnica, marveč prazne izmišljotine. Da je dal sv. oče Pij X. te nauke zbrati, da je krščanske narode na nje opozoril, je bila pastirjeva dolžnost.

Neki pisatelj humoristično pravi: „Papež je napravil veliko perilo“, ali recimo: opelel se je vrt sv. cerkve.

Židje in brezverci pa so začeli kričati, da je cerkev sovražna vedi — veda napreduje, vera pa se noče premeniti in zato ni več za našo dobo. Dunajski židovski časnik „Neue Fr. Presse“ je zdaj plačeval razne profesorje, da so pisali zoper cerkev in povedali, kaj mislijo o silabu, o novem sestavku verskih zmot. Židje so pozvali tudi g. Lendenfelda, profesorja v Pragi; ta pa jim je

poslal spis, ki ni bil po volji židov in brezvercev, in ga niso objavili, ker ta voda ni tekla na njihovi mlin. Po nesreči ali sreči pa je neki sodelavec lista „N. Fr. Presse“ bil poročilo g. Lendenfelda takoj prepisal, predno je še vedel, da ga list ne bo objavil in je stvar poslal v Prago liberalnem listu „Bohemia“. Ta liberalni list je mislil, da „N. Fr. Presse“ objavi Lendenfeldovo izjavo in jo je objavil — prvi sam. Tako je prišel v javnost lepi odgovor pravega učenjaka, ki se glasi, kakor pikra zaušnica židom in brezvercem. Ta odgovor priča, da prava učenost veri ni bila nikdar sovražna.

Sv. Oče so zavrgli med drugimi tudi te-le nauke:

1.) Cerkev in njeni nauki niso nespremenljivi, krščanska družba se razvija tako, kakor vsaka človeška družba;

2.) Cerkev je nasprotnica naravoslovju in bogoslovski vedi;

3.) Resnica ni nespremenljiva, preminja se z ljudmi, v ljudeh po ljudeh.

Na te stavke je pisal profesor Lendenfeld: „Podlaga vseh stvari, ki jo imenujemo bog, je absolutna, nespremenljiva in ne pozna razvoja. Kdor je prepričan, da ji cerkev neposredno od boga ustanovljena, mora je pripoznati nespremenljivost, zato je trditev, da se mora cerkev spreminjati — nelogična (nespametna).

O resnici moramo reči, da je ona absolutna, da se ne more spremeniti ne razviti, in zato popolnoma odobravam, da se je tudi nauk obsodil. (Opomba: resnica je n. pr. $2 \times 2 = 4$, to se ne da spreminjati nikoli in nikjer, ako je resnično, da je umor zločin, bo to zločin ostalo vselej in povsod, ako je res en bog, bo to res ostalo povsod in vedno. Brezverci pa pravijo, da se tudi resnica da spreminjati, mi pa ne razumemo kako?) Nadalje je pisal prof. Lendenfeld: „Veseli me, da je papež zavrnil sumničenje kot da je cerkev nasprotnica napredku in znanstvu. Za me take izjave ni bilo treba, kajti meni cerkev ni nikoli in nikjer nasprotovala, četudi sem znanstvena svoja dela vedno prosto in brez ovinkov objavljaj. Da nasprotno! Katoliki so postopali z menoj vedno dobrotnejše in ljubeznivejše, kot zaslužim!

To pismo poroča, da cerkev ni nasprotnica prave vere, da pa je ona postavljena, čuvati resnico in ne pripustiti, da bodo lažniki podajali ljudem svoj strup — mesto zdravega kruha.

Položaj v Maroku. Iz mesta Fez se poroča, da nevolja proti tujcem raste; Evropejci se morajo pripraviti za odhod; iz Marakeša prihajajo vesti, da so tujci kraj že zapustili. Mauri se pripravljajo za sveto vojsko zoper Evropejce.

Obsoja se je zdaj že, da so Francozje streljali v mesto Kasablanka. Oni bi bili morali čakati na druge ladje in po tem poslati v mesto dosti močen oddelek vojske, ne pa z ladje razstreliti velik del neutrenega mesta, v katerem je na stotine Evropejcev.

Pariški časnik „Figaro“ poslal je poročevalca v Kasablanko. Ta poroča: Mesto je štel 25000 domačih prebivalcev, 5000 židov, 1000 Evropejcev. Pogled v mesto je zdaj strašen: povsod sledovi streljanja, pobite duri, ubita okna, zganjene mreže v oknih, cesta pa je posuta z ječmenom, ki so ga roparji razsipali. Povsod vlada hud smrad — mrličev. Na tleh povsod sledovi krvi. Povsod sledovi boja, posebno na poti h konzulatu. Ceste so vse prazne, vse, kot da bi bilo izumrlo, le semtertja se vidi kak žid. Mornarji hodijo z malimi vozički po mestu in pobirajo mrliče. Velik del mesta je pogorel in v zrak se vzpenja tam le še nekaj okajenega zidovja in semtertja se kadi še nekaj plavega dima izpod razvalin. Mir je zdaj sicer, a noben Francoz ni življenja varen, če ga vidijo Marokanci.

Iz Kap-dežele. Znano je, da se zamorci v Afriki že leta združujejo; izgnati hočejo tujce, biti hočejo gospodarji v svoji domovini in izdali so geslo: Afriko Afrikancem. Imajo tudi že celo vrsto svojih časnikov, uredovanih od spretnih zamorcev in ustanovili so tudi svojo versko družbo: „Etiopsko cerkev.“ Voditelj zamorcev v Kap-deželi z imenom Moxenga bival je doslej pod nadzorstvom angleške policije v imenovani deželi. Zdaj pa je zbral okrog sebe 400 mož upornikov in se je podal čez mejo v nemško južno-zapadno Afriko. Nemški politiki in časniki so vsled tega zelo razburjeni! Komaj je nemška kolonija pomirjena in upor utihnil, ki je zdaj skoz leta tirjal ogromnih žrtev, že se zopet kaže nevarnost. Nemčija bo morala zopet poslati vojakov v nepristopne stepe in puščave, da polovi sovražnike, kakor se lovi zverina v gozdu. Nemški časniki povprašujejo tudi: kako je bilo mogoče, da je od policije nadzorovan Maxengazbral toliko ljudi okrog sebe, in da jih je deloma mogel oborožiti z angleškimi puškami? Angležka se je te bande

znebila, Nemčija pa naj gleda, kako jo spravi iz svojih tal naprej! Nemški časniki pripovedujejo tudi, da so ob času upora v nemških pokrajinah uporniki dobivali podpore iz angleške Kap-kolonije, da so se tja zatekali, tam zbirali in od tod vračali na novo oboroženi na nemška tla. Če bo Moxenga pričel boj zoper Nemce, začele se bodo stare težave in skrbi. Tri leta trajal je prejšnji žalostni boj in če se vojska znova vname, bode to britki udarec za vso državo.

Gospodarske stvari.

Zahtevajmo občno državno zavarovanje proti uimam! Nesrečna toča napravi pač vsako leto v raznih krajih večjo ali manjšo škodo, toda da bi tako pogosto klestila in tako uničevala vse poljske in druge kmetijske pridelke kakor letos, ne pomnijo mnogi stari ljudje.

Že nekaj tednov sem dohajajo neprenehoma žalostne novice, da je toča v tem ali onem okraju vse uničila. In resnica je, da kjer se je letos vsula, je z malimi izjemami vse ogolila, tako da so nekatere občine popolnoma ob ves pridelek. To je tem žalostnejše, ko je ravno letošnje leto vse dobro kazalo, zlasti pa trtje.

Na Kranjskem je toča že v več krajih potolkla, n. pr. vinograde na Trški gori in Gerčevju na Dolenjskem, pa tudi po Notranjskem in Gorenjskem je prav močno bila. Ponekod, n. pr. na Trški gori pri Novem mestu, v Dobrničah in v Vremah ter v Smerjah v Vremski dolini je pobrala toča 80—100% vseh pridelkov. V nekaterih vinogradih ni bilo dobiti ne enega vsaj deloma nepoškodovanega grozda in na bližnjih njivah ne ene cele bilke.

Na novomeški Trški gori, kjer se prideluje priznana dobra vinska kapljica, so bile trte močno obložene z zdravim grozdem. Vse se je trudilo, da bi jih do jeseni ohranili zdrave, zato ni nihče štedil ne z galico, ne z žveplom, toda komaj 10 minut trajajoča uima je uničila ves up.

Pa ne samo na Kranjskem, marveč od vseh krajev prihajajo tužna poročila o velikih poškodbah po toči. Tako je n. pr. močno potolkla po haloških vinogradih okoli Ptuja na Štajerskem, ponekod na Krasu, v Furlaniji, po tržaški okolici, po Istri, po Dalmaciji itd.

Koder je toča tudi poljske pridelke ter celo travo in deteljo popolnoma zbila, je ljudstvo kar obupano ter se resno bavi z mislijo na splošno izselitev, kajti z državnimi in deželnimi podporami, ki jih dobe bodisi v denarju ali v blagu, je poškodovancem le malo pomagano. Ko bi se hotelo vsem potrebam le deloma zadostiti, bi se moralo letos samo vinogradnikom v prizadetih deželah več milijonov kron dovoliti.

Da bi se s podelitvijo takih podpor le kolikaj položaj ublažil, ni misliti, kajti podelitev večje ali manjše državne podpore je v Avstriji, vsaj na Kranjskem, večkrat odvisna od faktorjev, ki niti pojma nimajo o našem kmetijstvu, dočim se poročila županstev in strokovnjakov le za silo upoštevajo.

Z razdelitvijo nezadostnih podpor, ki delajo glavarstvom in županstvom neverjetne sitnosti, se doseže pogostokrat ravno nasprotno, kakor se je hotelo doseči. Ker je pri takih razdelitvah sploh nemogoče vsem ustreči, nastanejo nehotne medsebojni prepri, žaljenja in nasprotstva.

Kdor se dandanes s kmetijstvom sam bavi, ve, kakšne težave mora prebiti in koliko izdati, preden spravi svoj pridelek pod streho, odnosno v denar. V slučaju uime so vsi občani enako prizadeti; zato bi pa morali priti pri razdelitvah tudi večji posestniki v poštev. Toda ti rajši utrpe vsakršno darilo, kakor da bi si za nekaj kronic ali par mernikov žita nakopali na glavo še večje sovrašтво svojih sosedov in soobčanov.

V takih slučajih bi mogla vlada le z znatno pomočjo obupno in razburjeno ljudstvo pomiriti. To bi se pa dalo doseči edino na ta način, če bi se ustanovila splošna državna zavarovalnica proti uimam, t. j. proti poškodbam po toči, vodi, mrčesih, suši in vetrovih ter mrazu. Pri tem bi se lahko upoštevalo tudi zavarovanje živine.

Če se v tem oziru kmalu kaj ne ukrene, pojde naše itak že napol bankerotno kmetijstvo vidno rakovo pot.

Gospod komercialni svetnik in deželni odbornik Fr. Povše je sicer že pred leti stavil tozadevni predlog v državnem zboru, a ni se še nič storilo v tem oziru. Sedaj pa, ko je v parlamentu velika agrarna

stranka, naj bi vsi kmetovalci in kmečki posestniki brez izjeme zahtevali, da se vsi državno-zbornski zastopniki za to pereče vprašanje krepko zavzamejo. Tukaj mora veljati načelo: eden za vse, vsi za enega.

Žitne cene.

Z veseljem vidi letos kmet, da so se žitne cene zdatno zvišale; tako zvišale, da bo mogel delavni gospodar zopet s zaupanjem gledati v bodočnost. In kar je največ vredno, mogoče je, da verjetno je, da se bojo cene vzdržale, vsaj mogoče je, če bojo posestniki storili, kar morajo storiti.

Česa pa je treba, da se dobi primernih žitnih cen? Ne več žita ponujati, kot ga mlinarji in trgovci potrebujejo. Če se ga, vzemimo vzgled, en tržni dan na Dunaju potrebuje 1000 vagonov, ki bi bili jeden po 2000 K, vkup 2 milj. kron vredni, in se žita ponuja 1100 vagonov, torej le 100 vagonov več, kaj bo s tega? Rekel bo kdo, potem bo se morebiti za vse 1100 vagonov komaj tisto dobilo, kar je vredno 1000 vagonov, in cena bo padla za 10%. A ne ravno toliko, cena bo padla veliko več. Tržna poročila bodo pisala, da je toliko žitne zaloge, da se ne more prodati, prodajalcev posestnikov se loti neki strah, mlinarji nočejo več kupovati, boje se, da cena pade in da imajo potem predrago moko.

Torej, če cene naj ne padajo, se ne sme nikdar več žita spraviti na trg, kakor se gatam potrebuje.

In dobro je, če pride malo manj žita na prodaj. Veliki židovski list „Neue Freie Presse“ pisal je dne 11. majnika: „Ker so posestniki naprej zadrževali svoje žito, ostala je cena skoz mesce stanovitna in visoka. V trenutku, ko se je videlo, da žetev na Ogrskem ne bo dobra, se je morala cena utrditi, in ko se je začelo o žetvi tožiti, da bo slaba, se je cena nepričakovano zvišala.“

Povsod so nastale posojilnice, v raznih deželah se je zgradilo veliko žitnih skladišč. Vsled tega gospodar ni prisiljen, da bi moral takoj na jesen, ali zgodaj po zimi prodajati, on lahko čaka. Posebno so k temu pomagala združna skladišča. Po spričevanju židovskega trgovskega lista smemo tedaj trditi, da so zdaj naše zadrage obrodile že velik sad, zdatno višje žitne cene!

Ker pa se še ne znajo vsi ljudje posluževati posojilnic, ker še ne znajo pristopiti gospodarskim zadrugam, je bilo na jesen še vedno preveč žita na ponudbo; ko bi bili mogli tisti slabši posestniki čakati, bili bi za svoje pridelke 30 do 50% več dobili. Tako pa so bile cene v jeseni zelo slabe, ker se je po statističnih poročilih trobilo v svet, da je žetev bila lani izvanredno rodovita. Gospodarji bi bili morali biti v teh poročilih previdni, in gledati bi se moralo, da takih poročil ne delajo ljudje, ki o pridelavanju žita ne razumejo nič, ali ne dosti. Kako je namreč mogoče, da se je lani pisalo po vseh listih: žetev je vsestranska, pridelek izvanredno dober, letos pa se poroča, da nikjer ni več stare zaloge žita: rži, ječmena, koruze, ovsa? Mar so lanska žitna poročila bila lažnjiva? Kako pa pridejo gospodarji k temu, da se jim po neresničnih žitnih poročilih znižuje cena pridelkov? Iz tega izvidimo, kako nujno potrebuje kmetstvo dobrih svojih stanovskih časnikov, ki bojo resnico poročali, ne pa tisto, kar se kakemu gospodu sanja, ki je šel na deželo sprehajati se.

Še po zimi so trgovci in mlinarji mislili, da pride na pomlad veliko žita na trg. A ko so slabši posestniki razprodali, kar so imeli, so razumnejši gospodarji svoj pridelek še zmirom zadrževali, prišlo je malo blaga na prodaj, in aprila mesca pošla je mlinarjem vsa zaloga, da v Budimpešti že niso več mogli naročil zadovoljiti. Tako se je cena povzdignila 8. majnika na 20 K (pšenica), tako visoko, kot je stala l. 1897. ko je bila izvanredno slaba letina. Ta mesec se je cena v enem tednu vzdignila za 4 K.

Tedaj je pisal drug velik židovski trgovski list („Pester Loyd“): „Žitna kupčija je vsa razburjena, trgovci se ne spoznajo več, in lastniki žita že ne vedo več, kaj bi tirjali?“ Židovski spekulantje so začeli igrati, in tisti list piše „na dan se je prodalo 1000 vagonov pšenice, po 50.000 vagonov se je pa prodajalo v igri (Blankotennihandel).“

Dunajski židovski list „Neue Fr. Presse“ je zdaj začel pisati, da žetev vendar ni tako slaba, da ima naša država pričakovati 52 milj. q pšenice, da bo na jesen še 8 milj. kvintalov stare pšenice v zalogi, kmalu pa so poročila pravila, da bo žetev le 44 milj. in ne 52 milj. kvintalov.

Zdaj si liberalci in židje niso več znali pomagati: Pisala je „Neue Fr. Presse“ dne 13. junija: „Agrarični agitaciji se je posrečilo, doseči, da se mora pogodostni žetvi plačati za žito cena, kakor ob času lakote.“

Previsoka colnina na žito bo konzum (ljudi, ki morajo živež kupovati) hudo obtežila.“ Torej liberalci in židi se jamejo že hudovati nad colnino, ki domače pridelke brani proti zunanji konkurenci. A, kaj pa dela industrija? Železnina se mora pri nas 40% dražje plačevati, kakor v Nemčiji, tu molče liberalni časniki. Pri žitnih cenah pa so razmere druge: žito ni letos predrago, da pa je bilo prejšnja leta predober kup. Zakaj pa so ljudje opuščali polja, zakaj gre toliko ljudi v Ameriko, zakaj hoče vse v mesto, zakaj nikdo noče ostati na deželi? Ker pridelki niso imeli cene. Ker pa ljudje brez kruha biti ne moremo, moral je priti čas, ko se premalo žita pridelava, in ko se vsled tega vzdiguje cena. Veliko so k temu pripomogle naše posojilnice in žitne zadrage.

Iz vsega tega vsakdo razvidi, kolikega pomena je, da se kmet pouči tudi o načinu prodajanja; kolikega pomena so naše posojilnice in zadrage. Zato pravimo: vsaki gospodar naj bo ud teh društev: Trgovci in konzumenti so kmetu pri kupčiji nasprotniki, oni bojo vedno ceno tlačili, društva pa so kmetom prijatelji in bodo ceno vzdigavala. Združenje je prvo, kar je kmetom potrebno, da se povzdigne njihovo gospodarstvo in da se pride stalno do žitnih cen, pri katerih bo kmet mogel obstati.

Skrb za planinske pašnike.

Pomanjkanje živine in draginja mesa prisilila sta zadnji čas državo in dežele, brigati se bolj, kot dozday za živinorejo in za kmetijstvo sploh, sicer bi prišel dan, ko bi prebivalstvo v mestih ne imelo več kaj jesti.

Zlasti se je zadnja leta opozarjalo na planinske pašnike, ki se deloma od gospode obgozdujejo, deloma pa tudi ne dajo več tolikemu številu živine hrane, kakor v prejšnjih časih, ker si nikdo ne prizadeva, da bi se s takimi pašniki pametno gospodarilo.

Do konca l. 1906 porabilo se je na Koroškem za zboljšanje planinskih pašnikov 142.700 kron. Država je dala 101.400 kron, dežela in interesnje pa 41.300 kron.

Za povzdigo pašnikov si oblasti prizadevajo strogo ločiti gozde od pašnikov. Gozd naj ostane ali naj se naredi tam, kjer je neobhodno potreben v varstvo kmetu, da se ne posiplje svet, da se ne delajo plazovi. Drugod naj bodo pašniki; iz teh se mora iztrebiti, kar ovira rast trave: grmovje, kamenje. Da se bodo mogli ti pašniki gnojiti, napravljajo se zidane jame za gnoj, delajo se pota za izvažanje gnoja, in kjer je mogoče, se navaja voda na trate. Ker živina pobira najlepšo travo, in ta je enoletna, se polagoma te trave ne morejo več same zasejati in izginejo iz trate. Zato je treba na planinske trate nasevati tudi dobrega travnega semena. Hudournike je treba po žlebovih odvracati in zoper plazove nasajati povprečne nasade gozda.

Velike važnosti za planinski pašnik je voda, kjer se živina more napojiti. Zato se bo z državno podporo skrbelo za vodovode, za zgradbo štirin (cistern), v katerih se zliva deževnica in snežnica. Na Granda planini (Kanalska dolina) se je pašnik razširil že za 30 oral, potem se je napravil za živino nov pot na planino, ki se v dolgosti štirih kilometrov vzpne kvišku za 980 m in pot v planino skrajša za več m! Zgradil se je z državno podporo hlev z jamo za gnoj in gnojnico. Ta hlev daje prostora za 80 glav molzne živine. Vsled tega zboljšanja paslo se je na imenovani planini že l. 1906 22 goved več, in leta 1907 gnalo se je že 7 glav več na to pašo. Stroški za razne naprave znašajo 9482 K.

Potem so se oblasti lotile planine vasi Raterdorf. Na planjavi, ki meri 15 oral, izkopal se je jelšje, odstranil rododendron, odpravilo kamenje, navozilo se je gnoja, ki je bil že tam v starem hlevu in navodila se je voda, tako da je upati lepega uspeha.

Misoria planina je tudi bila v obsegu 50 oralov popolnoma zdvijana; praprot in jelšje sta vse pokrila. Praprot se je izkopal, nasejala se je trava in planina prejšnji niti podobna ni več. Vse delo na tem kraju je stalo le 2961 K. Na varnem mestu se je tudi zgradil hlev za 50 glav goveje živine in solidna planšarska kočica. Pri hlevu se je napravilo iz betona korito za vodo, ki prihaja h koči po 390 m dolgem železnem vodovodu. Napravilo se je zidano gnojišče, v katero se lahko napelje voda, ki se potem raz-

taka po celi planini ter jo gnoji. Hlev je stal 2000 K, vodovod 1100 K, kočica 13.000 K, drage za napuščanje vode 600 K.

Enako se je delalo na planinah pri Weid eggu, Polšniku in Schrockenbergu in v celovškem agrarnem okraju, kjer so se zopet spravile v red že dolgo zapuščene in zanemarjene planine.

Da se bode boljše za planine skrbelo, se bo napravil poseben red: Al p o r d n u n g, in dala se bodo posebna pravila za skupne pašnike. Pravi se tudi, da je treba za planine državnih nadzornikov. Planinski red bo določil, kako se mora za pašnike skrbeti, koliko se sme živine pasti, kako se morajo pota vzdrževati, kako se morajo pašniki gnojiti, in kako se sme sekati les. Pasti se bo moralo po nekem načrtu, tako da se s pašniki menja, ker je le potem mogoče trate primerno obdelati, gnojiti in dobiti toliko trave, da se živina dobro preživi. Da se vse to doseže, treba bo ljudem pouka, in treba jim je izurjenega, gospodarski izobraženega osebja. Slovenci tudi pri tej priložnosti ne moremo prikrivati bojazni, da se bo za našo stran dežele manj skrbelo, kot za drugo nemško, in da vsled šolskih razmer, ker se ne uči mladina materinega jezika, ne napredujemo, kakor bi bilo mogoče in treba.

Razne stvari.

Razpis učiteljskih mest. Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani razpisuje na svojih šolah in Trstu dve novi provizorični učiteljski mesti, ki jih je nastopiti pričetkom prihodnjega šolskega leta. — Prošnje opremljene z dokazili o starosti, prebitih študijah in izpitih, naj se vložijo do konca t. m. pri družbenem vodstvu v Ljubljani.

Pozor! Kakor se nam poroča zvišale so vse zavarovalnice za zavarovanje poslopij in premičnin proti požaru zavarovalne stavke edino slovenska „Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ sprejema še vedno po starih cenah. Slovenci zavarujte toraj svoje imetje pri edini slovenski zavarovalnici, ki zavaruje pod najugodnejšimi pogoji.

Listnica uredništva.

Dopisniki naj blagovolijo hitro in točno dopisovati. Napadov na osebe naj se dopisi izogibajo, izvzemši slučaj, da je oseba splošno znana in veleuplivna. In če je treba zadeti osebo, naj se ne govori splošno, marveč navede dejstvo zaradi kterega se prijema.

Za podlistke prosimo poljudnih, splošno zanimivih, narodnih, zgodovinskih, šaljivih spisov, ne nezrelih pisateljskih poskusenj, ali dolgih malo zanimivih povesti.

Za velikovško „Narodno šolo“ Ciril Metodove družbe so darovali: Jakob Rozman, prefekt v Marijanišču v Celovcu, 5 K. — Jurij Traven, župnik na Obirskem, 10 K. — Miloš Smid, župnik v Solčavi na Štajerskem, 10 K. — Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu, 100 K. — Vkup 125 K. — Lepa hvala! Živelci nasledniki!

V najem se dá gostilna

v hiši slovenske posojilnice v Globasnici s 1. novembrom t. l. pod ugodnimi pogoji, ki se izvejo pri načelništvu posojilnice v Globasnici na Koroškem.

Odbor.

Deklica 13 do 15 let stara, se sprejme takoj za lažja domača dela proti primerni plači v dobro hišo.

Kje, pove upravništvo „Mira“ v Celovcu.

Posestvo

15 minut od vrbskega jezera oddaljeno, ki ima 8 oralov sveta in hišni mlin, se takoj prodá.

Več pove posestnik Pavel Goričnik hišna št. 17. v Sekiri, pošta Sekira (Seekirn) ob vrbskem jezeru na Koroškem.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno podarjati ime »Kathreiner«?

Ker se vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vseh vrlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

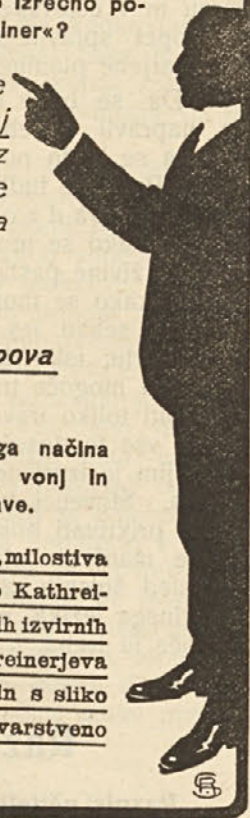
Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova

sladna kava

ima spričo posebnega načina svojega priljubljenosti in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

V najem se bodo oddali

razni prostori za trgovine s skladišči vred v Gorici v ulici Corso Verdi št. 22. Jeden teh prostorov bi bil pripraven zlasti za lepo kavarno. Reflektanti na te prostore se vabijo, da se s svojimi ponudbami obrnejo na načelstvo podpisane »Centralne posojilnice«, ki je lastnica dotičnega poslojpa.

V Gorici, dné 2. avgusta 1907.

Načelstvo

„Centralne posojilnice“
v Gorici.

Na prodaj je

Lipiceva kajža v Dobu pri Škofičah

nad Vrbo ob jezeru z inventarjem in obrodrom vred. Kajža je prenovljena, ima 2 sobi, kaščo, gumno, svinjak, sadni vrt, 4 birne posetve, 4¹/₂ oralov gozda, iz katerega se more brez kvara za 1200 kron lesa posekati. Posetvo se more tudi razdeljeno prodati. Cena 5200 kron.

Več pove posestnik **Gabrijel Zitterer**, lesni trgovec v Domačalah, p. Podravlje na Koroškem.

Učenec

se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom. Zahteva se znanje slovenskega in nemškega jezika. Obiskoval bode tudi obrtno nadaljevalno šolo na Bledu.

D. Repe,
trgovec na Bledu
(Kranjsko).

Kdor si hoče napraviti dobro domačo pijačo ali podaljšati svojo zalogo, naj se obrne zaupno na tvrdko:

C. F. Schubert, Gradec, Murplatz št. 10.

Deček

iz poštene hiše se sprejme takoj kot učenec v trgovino z mešanim blagom.

Zahteva se znanje slovenskega in nemškega jezika.

Ivan Auer,
trgovina z mešanim blagom
v Tržiču na Gorenjskem.

Kovačnica

z razširjenim delokrogom in v dobrem stanju se dá pod zmernimi pogoji v najem in ž njo tudi nekaj sveta, ako se to želi.

Več pove

Primož Modre
na Blatu, pošta Gorenje Trušnje
(Ober-Trixen) na Koroškem.

Postavno zavarovano! Vsako ponarejanje kaznivo!

Edino pristen je Thierry-jev balzam

z zeleno znamko „redovnica“. Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5.—

Thierry-jevo centifolijsko mazilo proti vsem še tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinaim vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Obe domači sredstvi sta povsod znani in slovita kot najboljši.

Naročila se naslavljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogoški Slatini.

Brošura s tisoči originalnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah.

Steckenpferd- Lilijsko mlečno milo

izdelek

Bergmann in dr., Draždane in Dečin ob L.,

je in ostane, kakor kažejo vsak dan prihajajoča priznanja, najboljšo učinkujočo lečilno milo za pegavost ter pridobitev in ohranitev nežne, mehke kože in rožičaste polti. — Dobiva se komad po 80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in brivnicah.

Prva največja tvrdka te stroke

priporoča svoje modno in manufakturno blagó po cenah brez konkurence na drobno in na debelo.

Vsi uslužbenci znajo slovenski.

Anton Renko,
lastnik trgovine.

Celovec, Novi trg, vogel Kramarjeve ulice,
pri „detelji“ (Kleeblattl.)

Lovske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Kolomaz Karbolinej je dobiti
Olje za stroje najceneje
Mast za usnje pri
Strešni klej
Strešni lak

Ferdinandu Schellander,

trgovcu z oljnatimi barvami, lakom in klejem
v Celovcu, Šolske ulice št. 1.

Vsem, ki se čutijo
opešane in oslabele,

so nervozni in brez energije, daje

Sanatogen

nov življenski pogum in življensko moč. Več kot 5000 profesorjev ga sijajno priporoča. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Brošurice razpošilja zastoj in poštnine prosto **Bauer & Cie, Berolin** SW 48, in glavno zastopstvo

G. Brady, Dunaj I.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 19. (Medjatova hiša)

zavaruje

1. proti požarni škodi vsakovrstna poslojpa, zvonove, premičnine in pridelke;
2. proti prelomom zvonove, in
3. za življenje, oziroma doživetje, in proti nezgodam.

Edina domača slovenska zavarovalnica!

Svoji k svojim!

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4¹/₂ %

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300-000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8.— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180-000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vsih vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kuran.